

Sira Allahovog Poslanika ﷺ 2 dio

UVOD

Hvala i Zahvala pripadaju Allahu I Gospodaru svih svjetova i neka je Selam i salavat na Njegovog miljenika Muhammeda ﷺ na njegovu časnu porodicu, na njegove ashabe i sve one koji ga slijede do Sudnjeg dana.

Poštovana braćo i sestre, poštovani čitaoci predstavljavamo vam nekoliko brošuri sa Šeri'atske akademije Mus'ab ibn Umejr.

Odmah na početku želimo da se zahvalimo svim profesorima i direktoru medrese bratu Abdurrahmanu na velikodušno ustupljenom čistom (što se tiče autorskih i drugih prava) i djelomično obrađenom materijalu za ove skripte. Također se zahvaljujemo bratu Hajruddinu koji je pomogao u obradi teksta ove brošure, a zatim želimo da preporučimo ove tekstove svim onim koji su željni čistog i ispravnog znanja i studentima svih Šerijatskih medresa.

Napominjemo da će jedan dio sredstava ostvarenih distribucijom ove skripte biti ustupljen Šeri'atskoj akademiji Mus'ab ibn Umejr, a drugi dio će biti upotrebljen za pokrivanje troškova štampanja i u davetske svrhe Inšaallah.

Aktivna Islamska Omladina Linz

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

Hvala i zahvala pripada Allahu dželleša'nuhu , a nakon toga salavat i selam na Resula Muhammeda sallallahu alejhi ve

sellem, na njegove ashabe Radijellahu anhum, na njegovu časnu porodicu i sve one koji ga slijede do Sudnjeg dana.

Prije svega na samom početku ove naše skromne brošurice u kojoj je jedan dio znanja ili možda uvod u znanje, mi vam srdačno želimo toplu dobrodošlicu, jer je to od sunneta Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, što možemo vidjeti iz slučaja kada mu je došao Safvan radijallahu anhu i rekao da želi da uči i da studira šeri'atsko znanje. Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem je rekao: "Dobro došao, o ti koji tražiš znanje!" Dakle, od sunneta je da se poželi dobrodošlica, te vam je mi želimo uz molbu Allahu dželleša'nuhu da nam dadne bereket i da se kasnije širi i uzdiže čisto i ispravno šeri'atsko znanje, a zatim čestitamo vam na odabiru ovoga puta i želimo da budete nasljednici Allahovih poslanika, jer kaže Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: "Učenjaci su nasljednici Allahovih poslanika."

Nasljednici Allahovih poslanika su sa dva aspekta: sa aspekta traženja znanja i sa aspekta prenošenja tog znanja, jer su to radili Allahovi poslanici. Dakle, suštinska zadaća Allahovih poslanika je bila prenošenje, dostavljanje i objašnjavanje ljudima Allahove dželleša'nuhu Objave.

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ يُنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

Kaže Uzvišeni Y: "Opominji, opomena će koristiti vjernicima." (Ed-Dariat, 55. ajet)

Učenjaci su knjige uglavnom počinjali hadisom: "Doista se djela vrednuju prema nijjetu..." Muttefekun alejhi

Sira Allahova Poslanika ρ drugi dio

..." – Zato Ibn Hadžer, rahimehullah, kaže da je spoj ovih ajeta na sljedeći način: a) Što se tiče ajeta koji govori o 5000 meleka: "Ako budete izdržljivi i poslušni i ako vas oni napadnu odmah, Gospodar vaš će vam poslati u pomoć 5000 meleka obilježenih."

Povod ovog ajeta jeste to što je jedno pleme obećalo poslati ispomoć mušricima, pa je Allah I objavio ovaj ajet, tj. ako oni dobiju pomoć onda će Allah I vama poslati 5000 meleka. Međutim, pomoć mušricima nije došla, pa nije došla ni pomoć od 5000 meleka. Povod ovog ajeta je vjerodostojan kako ga spominje tabi'in Ša'bij, rahimehullah.

b) Što se tiče spoja ajeta koji govori o 1000 i 3000 meleka, odgovor leži u drugom kiraetu ajeta iz sure El-Enfal, gdje Allah Ikaže: "*murdifin i murdefin*" – tj. da će hiljadu meleka doći jedan iza drugog na osnovu prvog kiraeta, a na osnovu drugog kiraeta znači da su tih hiljadu meleka iza sebe na jahalicama imali još meleka. A ajet koji govori o 3000 meleka nam pojašnjava koliko je to tačno bilo meleka koji su jedan iza drugog poredani bili i tako se spuštali u tok same bitke, a Allah I najbolje zna.

Protjerivanje židovskog plemena Benu Kajnuka
Izlazak Poslanika ρ prema ovome plemenu

Nakon što je čuo Allahov Poslanik ρ šta je uradilo ovo židovsko pleme on dade bijelu zastavu Hamzi Ibn Abdu-l-Muttalibu ρ Zatim ostavi kao svoga zamjenika u Medini Ebu Lubabeta ibn Abdu-l-Munzira τ, pa kada je stigao do njih, okruži ih. Tako oni ostaše u okruženju petnaest dana. Nakon toga oni se predaše Poslaniku ρ i ashabima τ Međutim, za njih se zauze vođa munafika Abdullah ibn Ubejj ibn Selul, pa reče: "*Sedam stotina boraca, zar ćeš ih pobiti u jednom danu? A oni su mene štiti od Vizantijaca i drugih neprijatelja!*" – pa je rekao Allahov Poslanik ρ: "*Oni su tvoji.*" – zatim naredi da se protjeraju u Šam." Akciju njihovog protjerivanja preuze Ubade ibn Samit τ

Pouke iz ovog pohoda

1) Ovaj događaj jasno pokazuje na mržnju koju židovi nose u svojim prsima prema Islamu i muslimanima (kao što se vidi iz samog povoda ove bitke), kako Allah I kaže: *"Ni jevreji, ni kršćani neće biti tobom zadovoljni sve dok ne prihvatiš vjeru njihovu."* (El-Beqare, 120. ajet)

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ

2) Zauzimanje Abdullaha ibn Ubejja ibn Selula je jasan dokaz njegovog licemjerstva (nifak).

3) I pored toga što je Poslanik p znao da je Abdullah ibn Ubejj ibn Selul munafik, i pored toga što je ovako postupio prema Benu Kajniku, Allahov Poslanik p se ophodio prema njemu kao i prema muslimanima. I ovo je pravilo ehli sunneta vel-džemata da mi sudimo prema čovjekovoj vanjštini, a da samo Allah I zna ono što je u ljudskim prsima. Na ovu stvar jasno upućuju poznate riječi Omer ibn el-Hattaba τ nakon smrti Allahovog Poslanika p

4) Jasna je razlika između Abdullaha ibn Ubejja ibn Selula i Ubade ibn Samita r.a, koji je bio vjernik u Allaha Y, pa mu je Allah Idao *besir* (pronicijivost) u srce, pa je znao da se ne smije zauzimati za nevjernike. I ovako Allah I ubacuje u srca vjernika pronicijivost, onda njihovi postupci i riječi budu u skladu Kur'ana i Sunneta.

Bitka na Uhudu

Povod bitke

Ova bitka ima dva povoda:

1) Direktni povod – ovom bitkom htjele su Kurejšije da uzmu osvetu za poginule na Bedru, te da vrate poljuljani ugled među

arapskim plemenima nakon poraza na Bedru (i ovo je stav svih učenjaka sire)

2) Indirektni povod – Kurejšije su htjele da osiguraju trgovački put od Šama do Mekke, nataj način što bi iskorijenili u potpunosti muslimane u Medini, koji su bili trajna opasnost zanjihovu trgovačku robu.

Datum odigravanja bitke

Bitka na Uhudu se desila u mjesecu Ševalu 3. H.g., na osnovu ukupnog mišljenja učenjaka sire. Zatim su se razišli po pitanju dana. Najpoznatije mišljenje je da se ova bitka odigrala u subotu petnaestog dana spomenutog mjeseca.

Broj mušričke vojske

Kurejšije su sakupile tri hiljade boraca, zatim dvije stotine konja, sedam stotina pancira. Mušrici su sa sobom povel i žene da ih potiču na bitku. Kaže Ibn Ishak, rahimehullah, da ih je bilo osam, a Vaki kaže četrnaest, dok Ibn S'ad kaže da ih je bilo petnaest.

Pouke Bitke sa Uhuda

1) Džihad zahtijeva odlučnost, tako ako se krene u borbu protiv neprijatelja, nije dozvoljeno da se odustane od toga. Ova pouka se uzima iz sljedećih događaja: Allahov Poslanik p je saznao za dolazak mušrika prema Medini ujutro u petak, izišao je u svoj mesdžid da se posavjetuje sa ashabima τ šta da uradi. – Pa je rekla grupa ensarija: *"Allahov Poslaniče , mi mrzimo da poginemo na ulicama Medine. Nismo dozvolili da budemo napadnuti u Medini u džahilijetu, a preče je da se odazovemo u Islamu."* – Pa je ušao Allahov Poslanik p u kuću i obukao oklop. Pa su ashabi τ rekli Hamzi r.a: *"Idi Hamza i reci Poslaniku : »Naše mišljenje slijedi tvoje mišljenje.«* – Pa je Hamza τ i rekao: *"Allahov Poslaniče ,*

narod se međusobno kori." – Pa su rekli: »Naše mišljenje slijedi tvoje mišljenje« – Pa je rekao Allahov Poslanik ﷺ: »Ne treba Poslanik kada obuče svoj oklop da ga skine, dok ne bude ušao u borbu.«

2) Dozvoljenost uzimanja dunjalučkih uzroka pobjede. Ova pouka se uzima iz toga što je Poslanik ﷺ obukao svoj oklop, kao što kaže Allah Y: *"I protiv njih pripremite koliko god možete snage i konja za boj, da biste time zaplašili Allahove i vaše neprijatelje, i druge osim njih – vi ih ne poznajete, Allah ih zna. Sve što na Allahovom putu potrošite nadoknađeno će vam biti, neće vam se nepravda učiniti."* (El-Enfal, 60. ajet)

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ
اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ
وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ ﴿٦٠﴾

3) Snovi Poslanika ﷺ su istiniti i oni su Objava (vahj) od Allaha I Allahov Poslanik ﷺ je vidio u snu šta će se desiti na Uhudu. To je spomenuo svojim ashabima r.a, rekavši: *"Vidio sam u snu da sam prodrmao sablju, pa se slomila. To znači ono što će zadesiti moje ashabe na Uhudu. Zatim sam je ponovo prodrmao kad ona postade onako kakva je i bila. To znači da će se muslimani ujediniti. I vidio sam krave. To su vjernici na dan Uhuda."* (Bilježe Buhari i Muslim) –, a Ahmed, rahimehullah, još dodaje u drugoj predaji: *"I vidio sam da sam u neprobijenom panciru, pa sam to protumačio da je Medina."*

4) Muslimanima je dozvoljeno da sačekaju neprijatelja u svojim kućama, ako im to više odgovara. Što znači da nije obaveza da izađu izvan svojih kuća da bi dočekali neprijatelja, jer je Allahov Poslanik ﷺ zastupao ovo mišljenje.

5) Munafici iznevjeravaju muslimane u teškim situacijama, jer licemjerstvo mora da progovori u tegobi. Ova pouka se uzima iz događaja kada su muslimani došli do mjesta zvanog Šewt, munafici su se povukli iz redova muslimanske vojske na čelu sa Ibn Selulom. Njihov broj je iznosio tri stotine. Dokaz njihovog povlačenja je bio da neće doći do borbe, te zbog toga što Poslanik ﷺ nije ostao u Medini čekajući mušrike, pa je rekao Ibn Selul: *"Poslušao je djecu i one koji ne razmišljaju, a mene nije htio poslušati – pa zbog čega da ginemo."*

6) Maloljetna djeca ne trebaju da učestvuju u borbi, nego trebaju da se vrate iz saffova prije borbe. Zato što je Allahov Poslanik ﷺ vratio Ibn Umejra, Zejda ibn Sabita, Usamu ibn Zejda, Nu'mana ibn Bešira, Zejda ibn Erkama, Bera'a ibn 'Aziba r.a ... (njih četrnaest dječaka). A dozvolio je Rafi'u ibn Hadidžu τ zato što je bilo rečeno da je vrstan strijelac, te Semuretu ibn Džundubu τ zato što je rekao da je on jači od samog Rafi'e u hrvanju.

7) Dozvoljeno je imamu (emiru) da prođe sa vojskom preko posjeda svojih podanika, ako je to potrebno, bez pitanja vlasnika posjeda. Dokaz za ovo je to što je Allahov Poslanik ﷺ prošao kroz posjed Mirbe'a ibn Kajzija i pored toga što mu on nije dopustio. Čak štaviše bio je munafik, pa je uzeo u ruke prašinu bacajući na ashabe r.a, govoreći (bio je slijep): *"Ako si ti Poslanik, ne dozvoljavam ti da prođeš kroz moj posjed. Tako mi Allaha, da znam da neću pogoditi ovom prašinom nekog drugog mimo tebe Muhammede, udario bih te njome u lice."* – Pa su krenuli neki ashabi τ prema njemu da ga ubiju, pa je rekao Poslanik ﷺ: *"Ne morate ga ubiti. On je slijep."* (Slijepog srca i slijepog vida.)

9) Upozorenje vjernicima na kršenja zabrana Allahovih i Njegova Poslanika ρ, te da kršenje zabrana vodi ka porazu. Kao što je bio slučaj sa strijelcima koji su napustili položaj na kojem ih je ostavio Poslanik ρ I pored toga što im je Allahov Poslanik ρ rekao: "I kada biste vidjeli da ptice ključaju naša tijela, ne napuštajte vaše položaje, sve dok ne pošaljem nekoga po vas." (Bilježi Buhari) Zato je Allah I upozorio one koji krše Njegove naredbe i zabrane: *"I neka se pripaze oni koji krše Njegove propise da ih ne zadesi fitna ili da ih ne zadesi bolna kazna."*

10) Dozvoljen je dvoboj prije borbe, sa dozvolom imama. Kao što je otpočela Bitka na Uhudu dvobojem između Alije τ i Talhe ibn Osmana.

11) Dozvoljeno je muslimanima da uzmu u borbi neku lozinku ili znak. Zato što je znak i parola koju su ashabi τ uzvikivali u toku borbe bila: "Umirem, umirem."

12) Bježanje sa bojnog polja je jedan od velikih grijeha u kojeg može pasti vjernik, međutim, onaj ko pobjegne je počinio veliki grijeh, ali nije izišao iz vjere. Tako se u Bici na Uhudu proširila vijest da je Allahov Poslanik ρ ubijen, pa je jedna grupa vjernika pobjegla sa bojnog polja. Međutim, Allah I je objavio kur'anski ajet u kome nas je obavijestio da im je oprostio: *"Allah vam je oprostio."* (Ali 'Imran)

13) Potvrđeno je na ovoj bici da su ashabi τ najbolja generacija koja je ikada kročila ovom zemljom. Ovu pouku uzimamo iz mnogobrojnih prizora i podviga od strane ashaba r.a:

a) Ebu Dudžane τ Tokom bitke digao je sablju Allahov Poslanik ρ, zatim je upitao: "Ko će je oteti od mene?" – pa su ashabi τ pružili ruke i rekli: "Ja, ja." – pa je rekao: "Ko će je uzeti sa

pravom?" – "Ja ću je uzeti sa pravom!" – odgovorio je Ebu Dudžane τ – "Pa je on uze, te uđe među mušrike udarajući njome po njima."

b) Hamza ibn Ebi Talib τ – hrabro se borio Hamza τ u Bici na Uhudu – ubio je Osmana ibn Ebi Talhu i Ebu Šebeta. Međutim, na podao način ubi ga Vahšij rob Džubejra ibn Mutima.

c) Mus'ab ibn Umejr τ – on je nosio bajrak muhadžira. Pa kada mu mušrici odsjekoše desnu ruku, on ga preuze u lijevu, pa kada izgubi i lijevu, on prigrli bajrak onim batrljcima, te ga ponese dok ne preseli τ

d) Abdullah ibn Džahš τ Na dan Uhuda stao je Abdullah ibn Džehš i riječima: "Tako mi Allaha, želim da sretnem neprijatelja, pa kada ih sretnem da me ubiju, zatim da mi raspore stomak, zatim da me unakaze, pa kada Te susretnem Gospodaru, da me upitaš: »Zbog koga ti se ovo desilo?« – pa da odgovorim: "Radi Tebe, Gospodaru." – pa kada su ga našli; bio je u stanju za kakvo je molio Allaha I' Iz ovoga se uzima pouka da je dozvoljeno muslimanu da želi da pogine na Allahovom putu, te da ovo ne spada u pitanje priželjkivanja smrti koje je Allah I zabranio.

e) Hanzala ibn Ebi Amir τ Prije bitke na Uhudu na jednu noć, Hanzala τ se oženio, pa kada je u jutro čuo poziva u džihad ustao je iz postelje džunub, te je ušao u bitku i poginuo. Pa je obavijestio Allahov Poslanik ρ da su ga meleki okupali. Zbog toga je pozvan kao "Gasilu-l-melaikah" (onaj koga su meleki okupali).

f) Amr ibn Ukajš τ – ovaj ashab Allahovog Poslanika ρ je mrzio Islam sve do dana Uhuda. Tako on primi Islam na dan Uhuda i pridruži se muslimanima. Zatim se borio dok ne preseli kao šehid, s tim da nije niti jedan namaz klanjao. (Hadis je hasen)

g) Talha ibn Ubejdullah τ – on je svojim tijelom štitio Poslanikovo ρ tijelo u Bici na Uhudu. Tako da mu je ruka ostala nepokretna, jer je njome branio tijelo Poslanika ρ od strijela i kopanja mušričkih.

h) Bilježi Muslim da su mušrici doprli do Poslanika ρ u Bici na Uhudu, pa je rekao Allahov Poslanik ρ : "Ko će ih vratiti od nas, obećan mu je Džennet (ili bit će moj pratilac u Džennetu)?!" – pa je prilazio jedan iza drugog prema mušricima od strane ensarija. Tako da ih je poginulo sedmorica, pa je rekao Allahov Poslanik ρ dvojici Kurejšija: "Nismo pravedni prema našoj braći enasarijama."

i) Ummu Ammarih Nusejbah bint Ra'b el-Mazinija, radijallahu anha, – ova sahabijka je branila Allahovog Poslanika ρ sve dok je nije ranio Ibn Kamieh takvom ranom da je ostala udubina na mjestu rane. Također, u bici na Uhudu učestvovala je Ai'sha, Hamna bint Džahš, Ummu Sulejt i Fatima τ Ovo je jasan dokaz da je dozvoljeno učestvovati ženama u borbi radi previjanja rana ili napajanja ranjenih.

j) Fatima, radijallahu anha, kćerka Poslanika ρ – ona je prala krv sa lica svoga babe u ovoj bici.

14) Obaveznost iskrenosti u nijetu. Te da je borba kojom čovjek ulazi u Džennet, borba da Allahova riječ bude gornja. Zato što se na dan Uhuda borio čovjek koji ubio sedam mušrika, ali je bio ranjen nakon toga. Ashabi τ bili su zadivljeni njegovom hrabrošću – misleći da će biti od stanovnika Dženneta, ali je Poslanik ρ rekao za njega da je on od stanovnika Vatre zato što je izvršio samoubistvo zbog toga što nije mogao da se strpi zbog zadobijenih rana.

15) Allah I potpomaže vjernike. Allah I je poslao dva meleka u obliku ljudi da bi štitili Allahovog Poslanika ρ (Bilježi Buhari) – a Muslim je spomenuo da su to bili Džibril a.s. i Mikail.

16) Sunnet je da se šehidi ne kupaju, niti oblače u kefine. A što se tiče dženaza-namaza imam ima mogućnost da odluči da li će da klanja ili ne. Mada je većina islamskih učenjaka na stanovištu da se šehidima ne klanja dženaza.

Ishod bitke

Ima onih koji kažu da su muslimani pobijedili u bici na Uhudu. Međutim, tačno je da su mušrici pobijedili muslimane. Dokaz za to su riječi Uzvišenog Y:

1) *"Neko od vas želi dunjaluk, a neko želi Ahiret. Zatim vas je odvratio od njih da bi vas iskušao. I On je oprostio vama." Ovi ajeti govore o Bici na Uhudu, te da je to što su doživjeli ubijanje i poraz bilo iskušenje za muslimane.*

2) Razgovor između Ebu Sufjana i Omera τ Kada je Ebu Sufjan rekao Omeru r.a: *"Dan za dan. Vi ste nas pobijedili na Bedru, a mi vas na Uhudu – Omer τ mu nije proturječio, nego je rekao: "Nije isto. Naši poginuli su u Džennetu, a vaši u Vatri."*

3) Plač žena u Medini jasno upućuje da je ovo bio poraz za muslimane, jer da su pobijedili kao na Bedru ne bi narod plakao, nego bi se veselio.

Pohod na Benu Nadir i njihovo protjerivanje iz Medine

Prilikom obrađivanja teme Benu Kajnuka spomenuto je da su se u Medini nalazila tri židovska plemena. Sura El-Hašr govori o

protjerivanju plemena Benu Nadir. Šta je povod protjerivanja židovskog plemena?

Ulema sire spominje 3 povoda:

1) Prvi povod ove Bitke, kojeg su učenjaci sire spomenuli, jeste njihov pokušaj da ubiju Poslanika ρ nakon Bitke na Bedru. Tako što su rekli: "Neka izađe Allahov Poslanik ρ sa 30 ashaba r.a i neka dođe na sredinu puta između Medine i mjesta gdje su živjeli Benu Nadir, a mi ćemo sa 30 naših momaka, i ako Allahov Poslanik puvjeri njih 30 i mi ćemo svi primiti islam!"

Kako bilježi Abdurrezak, rahimehullah, u svome Musnedu, a i drugi prenosioci ovog hadisa – krenuo je Allahov Poslanik ρ sa ashabima τ i došao je na dogovoreno mjesto, pa su oni rekli: "I neka dođu trojica od njih trideset (židova)!" A imali su namjeru da ova trojica dođu sa noževima. Ovaj svoj plan su iznijeli među sobom, tako da je jedna od židovskih žena čula za ovaj plan i prenijela ga svome bratu koji je bio musliman, pa je on obavijestio Allahovog Poslanika ρ

Saznavši za njihovu namjeru, kako hoće da ga ubiju na ovakav način, Allahov Poslanik ρ se nakon toga vratio u Medinu, poveo svoje ashabe τ i protjerao židove.

2) Kažu učenjaci za drugi povod, a on je općepoznat, da se desio nakon Bitke na Bedru, poznat kao pohod Ma'ine, slučaj kada je ubijeno 70 ashaba τ i niko od njih nije preživio, osim jednog ashaba koji se zvao Amr bin Umejr el-Havlani τ

Međutim, Amr bin Umejr el-Havlani τ je uspio da se spasi; na putu, vraćajući se jedne noći od Nedžda do Medine, na mjestu gdje su bili ubijeni ashabi τ – čuo je dvojicu ljudi kako pričaju, pa je shvatio da su ta dvojica iz plemena Benu Lehijan što su ih iznevjerili i tako pobili ashabe τ Nakon toga im je prišao i ubio ih.

Kad je došao Allahov Poslanik ρ ispostavilo se da nisu pripadnici plemena Benu Lehijan, nego da su to pripadnici plemena Benu Lehusejl, a ovo pleme je imalo dogovor sa Allahovim Poslanikom

ρ o nenapadanju, pa je Allahov Poslanik ρ morao da isplati krvarinu.

Allahov Poslanik ρ je otišao kod plemena Benu Nadir sa nekoliko ashaba, među kojima su bili Ebu Bekr i Omer r.a, i zatražio je od židova da učestvuju u plaćanju krvarine za ovu dvojicu ljudi koje je ubio Amr τ

Židovi su morali učestvovati u plaćanju krvarine, jer su po dogovoru, kojeg su imali sa Poslanikom ρ pri samom njegovom dolasku u Medinu, bili dužni da učestvuju u plaćanju krvarine.

Pa kad je došao Allahov Poslanik ρ u Benu Nadir – šta se desilo? Rekli su židovi među sobom da nikad bolju priliku neće imati da se riješe ovog čovjeka (Poslanika ρ). Pa su nagovorili jednog od židova da se popne na zid ispod kojeg je sjedio Allahov Poslanik ρ te da sa tog zida baci kamen na Poslanika ρ Došao je melek Džibril a.s. i obavijestio Allahovog Poslanika ρ o atentatu kojeg židovi žele da izvrše nad njim, pa je Poslanik ρ žurno ustao sa tog mjesta, ne obavijestivši ni Omera, ni Ebu Bekra, niti bilo koga od ashaba τ i krenuo prema Medini.

Upitali su ashabi τ : "Je li ko vidio Poslanika ρ ?" Pa su ih obavijestili da je Poslanik ρ otišao za Medinu. Nakon toga su došli u Medinu, a Allahov Poslanik ρ ih je obavijestio o onome što su židovi htjeli da učine. Tada su se ashabi τ podigli i protjerali ovo pleme.

3) Treći povod ove Bitke, koju bilježi samo imam Ahmed, rahimehullah, u svome Musnedu, jeste što su Benu Nadir objelodanili svoju mržnju i neprijateljstvo prema Allahovom Poslaniku ρ potpomažući mušrike u Bici na Uhudu.

Ka'b ibn Ešref kojeg su ashabi τ ubili, pomagao je mušrike na taj način što im je slao svoje pjesme i pozajmljivao svoje stihove da bi oni vrijeđali ashabe τ , a on je bio iz plemena Benu Nadir.

Kada se desila ova Bitka (protjerivanje plemena Benu Nadir)?

Učenjaci sire su se razišli na dva mišljenja o godini kada se dogodila ova Bitka:

1. Prvo mišljenje zastupaju muhadžiri i kažu da je protjerivanje židova bilo između Bitke na Bedru i Bitke na Uhudu.

Bitka na Bedru je bila 2. g.p.H., a na Uhudu 3. g.p.H. – znači da je protjerivanje bilo između ove dvije Bitke.

2. Drugo mišljenje zastupaju učenjaci sire, a to je da je protjerivanje bilo 4. g.p.H. Šta je dokaz ovome?

Imam Buhari, rahimehullah, u svome Sahihu kaže da je Amr ibn Umejje τ učestvovao i da je spašen među onima koji su bili u pohodu Jerma'une.

Stav cjelokupnih islamskih učenjaka sire jeste da je pohod u Bici Jerma'une bio nakon Bitke na Bedru i nakon Bitke na Uhudu, što ukazuje da se ta Bitka desila poslije Bitke na Uhudu, jer je Amr bin Umejje τ bio u ovome pohodu i bio je povod protjerivanja židovskog plemena. Ovo mišljenje je ispravno.

Ibn Hišam, rahimehullah, i drugi navode da je bilo oko 36 ili 37 mjeseci nakon Hidžre, što znači nakon Bitke na Uhudu.

Prije nego su krenuli na Benu Nadir Allahov Poslanik ρ je dao židovima uvjet da mirno napuste Medinu, međutim, munafici, kao što je Abdullah ibn Ubejj ibn Selul, došao je židovima i rekao: "Nemojte napuštati svoje kuće, mi ćemo vas pomoći! Ako vi budete izašli i mi ćemo izaći sa vama!" Obećali su im pomoć, kao što Allah I kaže u suri El-Hašr.

Allah I objašnjava ovo što je rekao Abdullah bin Ubej ibn Selul i ovo je Allahov I zakon da se munafici raduju nesreći muslimana i da pomažu svoju braću kršćane, židove i mušrike.

Međutim, kada je Allahov Poslanik ρ krenuo sa svojim ashabima r.a, Abdullah ibn Ubej ibn Selul je okrenuo leđa židovima, iako im

je obećao pomoć, ne bi li židovi ostali i borili se protiv Allahovog Poslanika ρ

Allahov Poslanik ρ je odlučio protjerati židove, kako bi očistio medinsku sredinu u kojoj je vladala harmonija, tj. spominjao se Allah I i činio Mu se tesbih.

Allah I kaže u suri El-Hašr da je On I Taj koji je protjerao židove. Allah I također u ovoj suri objašnjava stanje muslimana u kojem su bili, jer su ashabi r.a, kada su krenuli iz Medine, bili ubijedeni da neće protjerati židove zbog toga što su bili izuzetno jaki.

Sura El-Hašr govori o ovome slučaju. Allah Iovu suru započinje sa tesbihom i završava sa tesbihom, nakon tesbiha Allah I objavljuje ajete o džihadu i protjerivanju židova. Zašto?

Kažu islamski učenjaci i mufesiri, obzirom da sva živa i neživa priroda čini tesbih Allahu Y, osim ljudi i džinna (nevjernika), da je zbog ove stvari propisan džihad, kako bi se oni vratili harmoniji.

Treba spomenuti da je za vrijeme Allahova Poslanika ρ, otkako je propisan džihad, pa do kraja njegovog života, samo 700 ljudi poginulo.

Što ukazuje da cilj džihada nije ubijanje, već širenje Allahove I vjere mirnim putem, a ako ne može onda džihadom.¹

Ashabi τ su mislili da neće moći protjerati židove, a židovi su bili ubijedeni da ih njihova materijalna dobra i njihove utvrde mogu spasiti od Allaha I

Ashabi τ nisu odapeli ni jednu strijelu, a židovi su se predali Allahovom Poslaniku ρ. Zbog čega?

Allah I kaže: "*Pa im je Allah poslao svoju vojsku odakle se nisu ni nadali.*" Tj. poslao im je strah. I ovako biva sa svim kulturama i civilizacijama – dođe im krah kada se najmanje nadaju. Jedna predaja govori da su protjerani u Šam, a druga u Hajber.

Ibn Ishak, rahimehullah, navodi da je dio njih otišao u Šam, a dio ostao u Hajberu čekajući sedmu godinu.

¹ Definicija džihada je: "*Da'wa, ali oružanim putem.*"

Allahov Poslanik ﷺ je imao stražu sve dok Allah I nije objavio: "Allah te štiti." Nakon toga Poslanik ﷺ nije imao više straže.

Pouke Bitke Benu Nadir

Propis o plijenu, koji se zaplijeni bez borbe, je došao u suri El-Hašr – da ono, što je Allah I dao Poslaniku ﷺ, ne pripada ostalim muslimanima te da on s tim raspolaže.

Pa je Allahov Poslanik ﷺ dio ostavio za sebe, a dio podijelio siromašnim, dok je zemlju podijelio muhadžirima.

Pohod na Benu Mustalik (El-Murejsija)

Ovako je nazvana, jer su Allahov Poslanik ﷺ i ashabi tkrenuli na pleme Benu Mustalik, a o njihovom porijeklu učenjaci su se razišli na dva mišljenja:

1. Da pripada velikom plemenu Mubat.
2. Da vodi svoje porijeklo od jemenskog plemena Kahtan. Ovo drugo mišljenje je ispravno. Što se tiče naziva El-Murejsija, dobilo je naziv po bunaru koji se nalazio u ovom plemenu. A što se tiče mjesta, ovo pleme se nalazilo na putu između Medine i Mekke (70 ili 90 km od Mekke sjeverno prema Medini) u dolini Kudeja i Asban.

Povod Bitke

Učenjaci navode dva povoda i nema kontradiktornosti između njih:

1. Ovo je pleme učestvovalo u samoj Bici na Uhudu zajedno sa Kurejšijama, pa je Allahov Poslanik ﷺ krenuo na njih zbog toga što su ih potpomagali.

2. Vođa ovog plemena El-Haris ibn Ebi Bekr el-Huzai² je počeo da sakuplja imetak, i da potiče svoje pleme da napadnu Allahova Poslanika ﷺ, pa je vijest doprla do Poslanika ﷺ, a on je poslao izviđača koji mu je potvrdio ovu vijest, pa je zbog toga Allahov Poslanik ﷺ odgovorio na njihovu pripremu.

U ovoj Bici je bila zarobljena njegova kćerka Džuvejrira, radijallahu anha, a bila je podropstvom Sabita ibn Kajsa τ Pa je ona došla Poslaniku ﷺ da ga zamoli da joj pomogne u otkupu, a on ﷺ je tražio da se uda za njega i pomoći će joj u otkupu. Ona je pristala na to. Zatim je došao otac da je odvede, a ona nije htjela da ide sa ocem, već je ostala sa Poslanikom ﷺ i tim povodom je on primio islam.

Što se tiče odigravanja ove Bitke ima tri mišljenja:

1. Da se to desilo 4. g.p.H. u mjesecu ša'banu i ovo mišljenje bilježi Buhari, rahimehullah, od Muse ibn Ahmeda.
2. Drugo mišljenje je da se to desilo 5. g.p.H. u mjesecu ša'banu i ovo mišljenje zastupa većina učenjaka sire.
3. Treće mišljenje je da se to desilo 6. g.p.H., a ovo mišljenje zastupa Ibn Ishak, rahimehullah. Ispravno mišljenje je da se to desilo 5. g.p.H u mjesecu ša'banu, a dokaz je da cjelokupna islamska ulema smatra da je ashab S'ad ibn Mu'az τ umro krajem 5. g.p.H. što ukazuje da je on učestvovao u ovoj Bici.

Rezultati Bitke

Allahov Poslanik ﷺ je napao Benu Mustalik iznenada. U ovoj Bici po jednoj predaji je zarobljeno 100 ljudi, a po drugoj 700 ljudi.

Ubijeno je njih 10, a samo 1 musliman je poginuo. Interesantna su dva prizora: Slučaj Zejda bin Erkama τ koji je čuo Abdullaha ibn Selula koji je govorio ljudima: "Nemojte pomagati Allahova Poslanika ﷺ" – ne bi li se ashabi τ razišli od Allahovog Poslanika ﷺ

² Haris je primio islam i postao je punac Poslaniku ﷺ

Pa je otišao Ibn Erkam τ do Poslanika ρ i obavijestio ga o ovome. Allahov Poslanik ρ je pozvao Abdullaha ibn Selula i pitao ga o ovome, a on je odgovorio da nije rekao, te je kazao da je Ibn Erkam τ slagao na njega. A Allah I je objavio početak sure El-Munafikun, što je bila potvrda Ibn Erkama τ

Čišćenje majke vjernika od potvore

Objava o čišćenju od potvore majke vjernika Aiše, radijallahu anha, od Allaha I nije spuštana mjesec dana, pa je ona otišla svome ocu Ebu Bekru τ

Aiša, radijallahu anha, je bila bolesna prije ove potvore, a nakon nje stanje joj se pogoršalo. Nakon mjesec dana njenog boravka kod roditelja došao joj je Poslanik ρ i rekao: "O Aiša, ako si počinila ono zašto te optužuju, pokaj se Allahu I, jer On je Milostiv, oprostiće ti!" Ona je rekla svome ocu: "Odgovori mu očel!" A on reče: "Šta da odgovorim Allahovom Poslaniku ρ ?" Pa je majci to isto rekla, a i ona joj je, također, odgovorila: "Šta da odgovorim Allahovom Poslaniku ρ ?"

Bilježe Buhari, rahimehullah, u svome Sahihu i Ahmed, rahimehullah, u svome Musnedu riječi kojim je odgovorila Aiša, radijallahu anha: "Rekla sam: "Kada bih vam rekla da nisam to počinila, a Allah I zna da ja to nisam počinila – vi mi ne bi povjerovali. Pa, iako sam bila mala i znala malo Ku'rana, odgovorila sam im riječima Jakuba a.s. kada je rekao sinovima: »Ja svoj slučaj Allahu iznosim, protiv onog što vi meni pripisujete.« – pa se okrenula i zaplakala, kao što je činila i prethodnih dana."

Tada je Allah I spustio Objavu. Pa smo primijetili da je Poslanik ρ pocrvenio u licu i vidjelo se da je pod velikim opterećenjem, što su bili znakovi Objave, pa je rekao: "Raduj se Aiša, Allah I je objavio ajete o tvojoj čistoći." Pa je rekao Ebu Bekr r.a: "Ustani i poljubi Allahovog Poslanika ρ !" A ona je odgovorila: "Tako mi Allaha

neću, jer ne zahvaljujem ja ni tebi, ni Poslaniku, već zahvaljujem Allahu I koji me je očistio."

Onda je Poslanik ρ proučio ajete koji su došli kao čišćenje Aiše, radijallahu anha. Pa kaže Allah I: "Među vama je bilo onih koji su iznosili potvoru. Vi ne smatrajte to nekim zlom po vas; ne, to je dobro po vas. Svaki od njih bit će kažnjen prema grijehu koji je zashužio, a onoga od njih koji je to najviše činio čeka patnja velika." (En-Nur, 11. ajet)

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ

لَّكُمْ لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ

لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

Zatim: "Zašto, čim ste to čuli, nisu vjernici i vjernice jedni o drugima dobro promislili i rekli: "Ovo je očita potvora!" (En-Nur, 12. ajet)

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ

بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

"Zašto nisu četvoricu svjedoka doveli? A pošto svjedoke nisu doveli, oni su onda kod Allaha lažljivci. A da nije Allahove dobrote prema vama i milosti Njegove, i na ovome i na onome svijetu, već bi vas stigla teška kazna zbog onoga u što ste

upustili." (En-Nur, 13/14. ajet).

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

Allah I govori u ovim ajetima da je potvoru izmislila grupa ljudi i pojašnjava da to što se desilo nije loše po njih već da je to dobro za njih. Allah I još u ovim ajetima obećava tešku patnju onima koji su osmislili ovu laž.

U tefsiru ovog ajeta stoji da se ova prijetnja odnosi na vođu munafika Abdullaha ibn Selula. Mada postoje predaje da se odnosi na Hasana ibn Sabita, međutim, prvo mišljenje je ispravnije.

Na trojici ashaba τ je izvršeno bičevanje zbog potvore na Aišu, radijallahu anha: Hasanu ibn Sabitu, Mistahu ibn Usasi i Hamnu ibn Džahšu τ

Pa Allah I im kaže: *"Zašto vjernici i vjernice nisu o sebi najljepše pomislili."* To zbog toga što su vjernici i vjernice jedno tijelo, pa su pomišljajući loše o Aiši, radijallahu anha, pomislili i o sebi loše.

Prenosi se da je Ebu Ejjub el-Ensari r.a, kada mu je njegova žena prenijela priču o Aiši, radijallahu anha, rekao: "Da li bi ti to ikad uradila?" Pa kad je odgovorila da ne bi, reče joj: "Aiša, radijallahu anha, je bolja i čistija od tebe, pa kako onda ona da to uradi?!" – "A misliš li da sam ja bolji od Poslanika ? "Nisi." – Odgovorila je. "Pa misliš li da bi Allah I dao da se to Njegovom Poslaniku ρ dogodi?"

Žene poslanika su mogle biti kafirkinje, ali ne i bludnice, pa kako da onda žena Poslanika ρ, koji je pečat svih poslanika, salavatullahi alejhim ves-selamuhu edžme'in, učini tako nešto?!

Allah I kaže: *"Zašto niste četvoricu svjedoka doveli?"* I u tekstu ajeta Allah I četiri puta potvrđuje da su kod Njega lažljivci.

A u 14. ajetu Allah I kaže: *"A da nije Allahove dobrote i milosti na ovome i onome svijetu, već bi vas stigla kazna za ono što ste uradili."* Poslanik ρ je izvršio bičevanje nad krivcima, ali nije nad Abdullahom ibn Selulom.

Postoje dva mišljenja zašto:

1. Zato što ga čeka kazna na Ahiretu.
2. Zato što je on pri sebi imao veliki nifak koji izvodi iz islama, a nad kafirom se ne izvršava kazna, već nad vjernikom, kako bi mu bila iskupljenje na dunjaluku od kazne na Ahiretu.

Kaže Allah Y: *"Kad ste to jezicima svojim slušali."* Allah Y kaže: *"...slušali jezicima,"* zato što su govorili ono što su čuli, a da nisu ni pokušali da razmisle o tome.

A riječi: *"Vi ste to sitnicom smatrali, a to je kod Allaha krupno."* – znače da čovjek treba da pazi šta govori, jer je Poslanik s.av.s. rekao: "Čovjek izgovori riječ za koju misli da je sitna, pa zbog nje ode 70 godina u Džehennem."

Rekao je Poslanik ρ Mu'azu r.a: "Mu'aze, jedna ti majka, zar će ljudi i zbog čeg drugog biti naglavačke bacani u Džehennem osim zbog plodova svojih jezika!?"

Kaže Allah Y: *"Zašto niste, čim ste to čuli, rekli: "Ne dolikuje nam da o tome govorimo, hvaljen neka si Ti! To je velika potvora!"*

Zatim Allah I naređuje ashabima r.a, pa kaže: *"Allah vam naređuje da više nikada tako nešto ne ponovite, ako ste vjernici."*

Kaže Allah I u hadisu-kudsiju: *"Ko bude Mome robu nagovijestio neprijateljstvo, onda Ja njemu nagovijestim rat."* Ovo se odnosi, čak, i na vjernika ako se bude borio protiv vjernika i vjernica, a oni budu u pravu.

Šta mislite onda kakav će biti ishod onih koji se bore protiv Allaha Y?!

Zatim Allah I upozorava, pa kaže: *"O vjernici, nemojte slijediti stope šejtanove!"* – što znači da šejtan neće doći vjerniku i reći: "Idi i poćini kufr!" Njegova želja jeste da vjernik ide u grijeh, korak po korak, sve dotle dok ne ode u kufr, zato Allah I kaže: *"...nemojte slijediti stope šejtana..."* Znači grijeh po grijeh i ćovjek se udaljava od Allaha I

Na kraju Allah I objašnja Ebu Bekru r.a koji se – kad je ćuo da je Mistah ibn Usase τ ućestvovao u potvori njegove kćerke, a koji je bio ućesnik Bedra, i bio je tećić Ebu Bekra r.a, i bio je siromah i muhadżir, i kome je Ebu Bekr r.a udjeljivao sadaku – zakleo da mu više neće davati sadaku, pa je Allah Y objavio: *"Neka se ćestiti i imućni meću vama ne zaklinju da više neće pomagati roćake i siromahe, i one koji su na Allahovu putu rodni kraj svoj napustili; neka im oproste i ne zamjere! Zar vama ne bi bilo drago da i vama Allah oprosti? A Allah prašta i samilostan je."* (En-Nur, 22. ajet) Kada je Ebu Bekr τ ćuo ove Allahove rijeći, rekao je: "Svakako, Allahu, ćelim da mi oprostiš." Oprostio je Mistahu ibn Usasi τ i nastavio mu davati sadaku.

I na kraju završavamo sa ajetima koji kaću: *"Oni koji objede ćestite, bezazlene vjernice, neka budu proćleti na ovome i na onome svijetu; njih ćeka patnja neshosna, na Dan kada protiv njih budu svjedoćili jezici njihovi, i ruke njihove, i noge njihove za ono što su radili."* (En-Nur, 23/24. ajet)

Bitka na Hendeku(El-Ahzab)

Ime ove Bitke je nastalo od rijeći hizzb³ koja ima svoj cilj, plan i program u svom radu. Mnoćina od ove rijeći jeste ahzab,⁴ koje su se okupile oko Medine sa razlićitim ciljevima, izmeću ostalog, da bi napali Poslanika p i njegove ashabe τ i tako unićtili islam. Kako iza svake Bitke, pa tako i iza ove stajali su ćidovi.

³ Stranka ili skupina.

⁴ Skupine.

Povod ove Bitke

Kada je Allahov Poslanik p protjerao pleme Benu Nadir iz njega su trojica ljudi oćišli kod Kurejšija i podstakli ih da napadnu na Medinu, tj. da napadnu na Allahovog Poslanika p i ashabe τ Zatim su oćišli do plemena Gatafan, Benu Kurejza i joć nekih drugih plemena.

Kurejšije su imale poseban razlog za ovu Bitku, a to je da osiguraju trgovaćki put koji je vodio za Mekku.

Što se tiće odigravanja ove Bitke ućenjaci sire su se razićili: Musa ibn Ukbe zastupa mićljenje da se Bitka desila 4. g.p.H. Ispravno mićljenje je da se Bitka desila 5. g.p.H., a dokaz za ovo jeste da je Allahov Poslanik p vratio Abdullaha ibn Omera τ sa Bitke na Uhudu, jer je tad bio na poćetku ćetnaeste godine svoga ćivota, i nije ućestvovao u Bici na Uhudu. Meću tim, kada je bila Bitka na Hendeku bio je na kraju petnaeste godine te mu je Poslanik p dozvolio da ućestvuje u ovoj Bici, što ukazuje da se Bitka desila 5. g.p.H.

Broj neprijateljske vojske je iznosio, sveukupno, deset hiljada boraca. Kada kaćemo ukupno misli se na saveznićka plemena Kurejšija i ćidova. Meću tim, medinsko vodstvo je bilo oprezno, tako da se ova plemena nisu ni pomjerila iz svog mjest a, a Allahov Poslanik p je imao sve podatke o njima.

Sazivanje šure

Allahov Poslanik p je sazvaćo šuru te su razmatrali plan odbrane i tada je Selman el Farisi τ predloćio Poslaniku p da iskopaju hendek, što je Allahov Poslanik p prihvatio, te je naredio ashabima τ da ga iskopaju. Dućina hendeka je bila oko 5000 aršina, tj. 2. 500 m, širina je bila 9 aršina, tj. 4. 5 m, a dubina je bila tolika da kada bi konj upao u njega ne bi mogao sām izaći.

Stratećki poloćaj muslimana u Medini

Muslimani su bili iskušani ispred sebe i iza sebe: ispred sebe su imali neprijatelje mušrike i židove, a unutar sebe, u svojim redovima, imali su munafike (licemjere), zatim su bili gladni, skoro da nisu imali šta jesti, i još su bili slabo odjeveni. U Buharijinom Sahihu se navodi da je bila velika zima.

U ovoj Bici desio se jedan interesantan slučaj sa ashabom Huzejfom ibn Jemanom τ koji prenosi situaciju što se desila u Bici na Hendeku, pa kaže: "Došao nam je Allahov Poslanik ρ i pitao nas: »Ima li neko da mi donese vijesti o narodu?« – tj. da ode među neprijatelje i izvidi situaciju. Allahov Poslanik ρ je ovo ponovio tri puta uz obećanje da će ući u Džennet onaj koji ode u izviđanje, ali se niko nije odazvao, iako su među ashabima bili Ebu Bekr i Omer τ Tad je Poslanik ρ naredio Huzejfi ibn Jemanu τ da on ode i da izvidi situaciju, što je i prihvatio, jer je to bila naredba Poslanika ρ

I kada je došao među njih zadesio ih je strašan vjetar, kao što kaže Allah Y: "*O vjernici, sjetite se Allahove milosti prema vama kada su do vas vojske došle, pa smo Mi protiv njih vjetar poslali, i vojske koje vi niste vidjeli – Allah dobro vidi šta vi radite.*" (El Ahzab, 9. ajet).

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

Zatim nam Allah I objašnjava stanje medinske vojske u ovoj Bici, pa kaže: "*Kad su vam došle odozgo i odozdo, a duša došla do grkljana, i kad ste o Allahu svašta pomišljali.*" (El-Ahzab, 10. ajet)

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ

وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾

Kažu mufesiri, objašnjavajući riječi Allaha Y: "...i kad ste o Allahu svašta pomišljali." – da su munafici rekli: "Allahov Poslanik ρ nam je obećao da ćemo jesti iz riznica bizantijskog kralja, a mi danas nismo sigurni da odemo u wc." – a da su muslimani rekli: "Ovo je ono što su nam Allah I i Njegov Poslanik ρ obećali."

U ovoj Bici se desilo nekoliko mu'džiza Poslanika ρ: -jednu od mu'džiza spominje Muslim u svome Sahihu od Džabira ibn Abdullaha τ da je zaklao bravče i pozvao Poslanika ρ sa nekolicinom ljudi da jedu, ali je Allahov Poslanik ρ poveo sve ljude i svima je bilo dovoljno.

Također se navodi da su ashabi τ naišli na jednu stijenu kada su kopali, pa je nisu mogli razbiti, zatim je došao Poslanik ρ i počeo da je udara: kad je prvi put udario sijevnula je jedna varnica, koja je otišla u pravcu Šama, zatim je udario drugi put, pa je varnica otišla u pravcu Perzije, a treća varnica je otišla u pravcu Jemena, pa je Poslanik ρ rekao da će osvojiti Perziju, Šam i Jemen.

Također u ovoj Bici se desio interesantan slučaj sa Nu'ajmom ibn Mes'udom τ koji je bio mušrik iz plemena Gatafan, pa je primio islam, a da za to njegovo pleme nije znalo.

Došao je kod Poslanika ρ i upitao ga: "Šta da uradim za islam?" A Poslanik ρ mu je odgovorio: "Radi šta možeš!" – pa je on otišao i posvađao pleme Benu Kurejz i Kurejšije

Pouke Bitke

- 1) Muslimanima je dozvoljeno uzimati dunjalučke uzroke, te da se moraju što više materijalno i tehnički pripremiti.
- 2) Muslimanima je dozvoljeno održavanje šure, kako bi se iznašlo rješenje za probleme muslimana, što se vidi iz prijedloga Selmana el-Farisija τ
- 3) Jedna od pouka jeste to da Allah I pomaže poslanike sa mu'džizama, a vjernike sa kerametima.
- 4) Muslimanima je dozvoljeno koristiti obmane, tj. taktičke varke, kao što se vidi iz slučaja Nu'ajma ibn Mes'uda τ
- 5) Ukoliko se dogodi da muslimani propuste neke od namaza dozvoljeno je da ga nadoknade u sljedećem vaktu – što se vidi iz ove Bitke kada su mušrici spriječili Poslanika ρ i ashabe tod namaza.
- 6) Pomoć Allaha I koju je poslao vjernicima, kao što kaže: "...*pa smo Mi protiv njih vjetar poslali, i vojske koje vi niste vidjeli...*" (El-Ahzab, 9. ajet)
- 7) Otkrivanje munafika, kao što kaže Allah Y: "*Kad su licemjери i oni bolesnih srca govorili: »Allah i Poslanik Njegov su nas samo obmanjivali kad su nam obećavali!«*"

Prisega na Hudejbiji

Potpisivanje ugovora na Hudejbiji, većina islamskih učenjaka smatra da se to desilo, i to je općepoznata stvar da je Poslanik pizašao sa ashabima τ u ponedjeljak, mjeseca zu-l-ka'de 6. g.p.H. Što se tiče broja ashaba τ njihov broj je bio 1400. Cilj ovoga pohoda je bio da Poslanik ρ sa ashabima τ obavi umru. Kad su došli na Zu-l-Halifu zanijetili su umru i obukli ihrame;

Poslanik ρ je bio poveo 70 deva kao kurbane⁵ Kabi, zatim je Poslanik ρ poslao Bisir ibn Suffjana el-Ensarija τ u izvidnicu⁶ da vidi šta će uraditi mušrici kad čuju da su muslimani krenuli da obave umru.

Desio se jedan slučaj, kojeg bilježe Buhari i Muslim, da je grupa ashaba τ bila prisutna u ovom izviđanju među kojima je bio Ebu Katade el-Ensari τ koji nije bio pod ihramima i htio je da ubije zebra kao lov, međutim, ashabi τ nisu htjeli da mu pokažu gdje se nalazi zebra,⁷ ali ju je on, ipak, pronašao i ubio.

Pa su neki jeli to meso, a neki nisu zato što su sumnjali i obratili su se Poslaniku ρ, zatim je Poslanik ρ dozvolio da jedu, ali ih je prije toga pitao da li su mu pokazali gdje se nalazi zebra.

Došao je Ibn Sufjan el-Ensarij τ iz izviđanja i obavijestio Poslanika ρ da su kurejšije čule šta im se sprema: da su izašli iz Mekke, pokrenuli svoje saveznike i neka plemena oko Mekke, kako bi se udružili u borbi protiv Muhammeda ρ Pa je Poslanik ρ upitao ashabe r.a šta misle, jer mu tad Objava nije bila spuštena.

Međutim, Poslanik ρ je iznio svoje mišljenje, a to je da napadnu ova saveznička plemena. Ebu Bekr τ je rekao: "Allahov Poslaniče, mi smo krenuli prema Allahovoj kući⁸ i nemoj da bilo šta radimo, nego ćemo završiti naše putovanje, pa ako nas neko bude želio spriječiti u tome mi ćemo se braniti, ali napadati nećemo." Pa se Resulullah ρ složio sa Ebu Bekrom τ i tako postupio.

⁵ Iz ovoga se uzima propis da je dozvoljeno povesti kurbane koji će se zaklati Allahu I. Kurbane je dozvoljeno označiti nekom krpom ili sa nekim lancem i sl., kao znak da je to kurban. Ovo je bilo poznato kod predislamskih Arapa u džahilijetu koji su prinosili žrtve kipovima.

⁶ Iz ovoga se uzima pouka da je muslimanima dozvoljeno da imaju špijune koji će vršiti izvidnice, kako bi bili oprezni prema neprijatelju.

⁷ Iz ovoga se izvlači propis da hadžiji nije dozvoljeno, čak, išaretom da pokaže nekom na mjesto gdje se nalazi lov, a kamoli da još lovi.

⁸ Kabi.

Kada je Allahovom Poslaniku ρ došla informacija da su mušrici došli u dolinu Asefan Poslanik ρ je klanjao salatu-l-hauf.⁹

Muslimani su izbjegavali sukob sa mušricima i zaobilazili su ih dok nisu došli na Hudejbiju koja se nalazi nedaleko od Mekke. I kad su došli na Hudejbiju Poslanikova ρ deva je zastala na čudan način, pa je Poslanik ρ rekao: "Pustite je, ona je vođena i zaustavio ju je Onaj, Koji je zaustavio slonove." Na tom mjestu su se ulogorili Poslanik pi ashabi τ Poslanik ρ je slao svoje izaslanike Kurejšijama. Poznato je da je Resulullah ρ ponudio Omera ibn Hattaba r.a, pa je on rekao da nema nikoga da ga zaštiti, zatim je Poslanik ρ poslao Osmana τ Mušrici su ponudili Osmanu da učini tavaf oko Kabe što je on odbio i rekao im: "Tako mi Allaha, neću da obavim tavaf prije Poslanika ρ" Nakon čega se pročulo da je Osman τ ubijen, pa je Poslanik ρ pozvao da mu daju prisegu da će se boriti do smrti. Kada su ashabi τ davali prisegu Poslanik ρ je ispružio lijevu ruku te su oni stavljali svoje ruke na njegovu, pa je Poslanik ρ pogledom na desnu ruku rekao: »Ovo je za Osmana τ« Ova se prisega desila ispod drveta (te je nazvana-beja ispod drveta). Allah I je spominje u Kur'anu: *"Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli..."* (El-Feth, 18. ajet).

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي

قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

Mušrici su poslali svoje izaslanike, koji su se smjenivali; par njih je pregovaralo sa Poslanikom ρ, neki su bili drski, a neki umjereni, i smjenjivali su se dok nije došao Suhejl ibn Amr koji je zatražio da potpiše ugovor sa Poslanikom ρ, pa je Poslanik ρ pristao i

⁹ Namaz u strahu.

naredio Aliji τ da piše, Alija τ je počeo pisati ugovor počevši sa "Bismillahirrahmanirrahim", a Suhejl je rekao: "Stani, umjesto Er-rahman napiši "Bismillallahumme", jer da smo mi htjeli da priznamo "Er-Rahman" ne bi smo s tobom ratovali. Kada je došao do Allahov Poslanik ρ rekao je piši Muhammed ibn Abdillah, jer da smo te priznali za Poslanika ne bi se s tobom borili, pa je Alija τ odbio da izbriše, ali mu je Poslanik ρ rekao: "Bićeš iskušán na isti ovaj način."

Od šartova ovog ugovora jeste da bude primirje o nenapadanju u roku od deset godina. Također jedan od šartova koje je Poslanik ρ zahtijevao jeste da obave umru i tavaf oko Kabe, pa je rekao Suhejl ibn Amr: "Ne može se desiti i nećemo ti dozvoliti da Arapi pričaju da smo mi bili prinuđeni (tj. da smo morali da vas pustimo). Ove godine – ne, iduće možete i dođite tri dana da obavite umru sa ličnim naoružanjem."¹⁰ Poslanik ρ je ovo prihvatio. Također je Suhejl rekao: "Svaki musliman i muslimanka koji dođu iz Medine i žele da budu u Mekki mi nismo dužni vratiti ih, a svaki od Kurejšija koji primi islam i ode u Medinu morate nam ga vratiti." U tom momentu dolazi Ebu Džindel τ koji je bio musliman, sin od Suhejla ibn Amra, pa je Suhejl rekao: "Evo, od ovog prvog ćemo početi!" A zatim je Poslanik ρ pristao na to.

Ebu Džindel τ mu je rekao: "Zar ćete me ostaviti da me udaraju?" A Poslanik ρ je rekao: "Strpi se!" Muslimanima je teško pao ovaj ugovor kojeg je Allahov Poslanik ρ potpisao, i to što se moraju vratiti bez obavljene umre. Allahov Poslanik ρ je objasnio ashabima τ neke od mudrosti, kao npr. ako dođu mušrici koji su primili Islam, zašto da ih vrata, a ako muslimani odu kod mušrika, zašto bi ih muslimani morali vratiti, jer onaj ko napusti Medinu i ode živjeti kod mušrika, on je murted (otpadnik od vjere).

Allahov Poslanik ρ je ovaj dogovor sa mušricima iskoristio za dawu, kao što se zna da je na Hudejbiji bilo 1400 muslimana, a da je tokom oslobađanja Mekke bilo 10. 000, što govori o mudrosti

¹⁰ Ovo se zove umretu-l-kada.

Allaha I u potpisivanju ovog ugovora. Također, u ovom ugovoru je jedna od tačaka da ona plemena koja budu htjela ući u savez sa Poslanikom ρ imaju pravo na to, a oni koji budu htjeli ući u savez sa mušricima, također, imaju pravo, pa je pleme Huz'a prešlo u savez sa Poslanikom ρ, a pleme Benu Bekr sa Kurejšijama.

Bitka na Hajberu

Nakon što su protjerani židovi iz Medine jedan dio njih je otišao da živi u Hajber, među njima je bio Huzej ibn Ahtab, vođa ovog plemena koji je počeo da sije mržnju među muslimanima i židovima u Hajberu.

Od tada je počelo neprijateljstvo židova prema muslimanima. Također je Huzej ibn Ahtab bio uzrok da pleme Gatafan učestvuje u Bici na Hendeku zajedno sa ostalim neprijateljima islama.

Allahov Poslanik ρ je, kada je potpisao ugovor na Hudejbiji, odlučio da se obračuna sa židovima. Ashabi τ su, kada su krenuli sa Poslanikom ρ, izgovarali tekbire i tehlile na glas, pa im je Poslanik prekao: "Stišajte svoje glasove, jer vi ne dozivate gluhoga, niti dozivate odsutnoga."

Muslimani su došli pred sami sabah nadomak židovskog plemena u Hajberu, međutim, strategija Poslanika ρ je bila da dođe sa suprotne strane, tj. sa sjevera i pored toga što je Medina na jugu, on je zaobišao i došao sa suprotne strane, gdje se nalazilo pleme Gatafan, tj. između područja Hajbera i plemena Gatafan. Ovo je zbog toga kako bi židovima¹¹ presjekao put da im ne bi mogla doći ispomoć od strane njihovih saveznika, tj. od plemena Gatafan.

Nakon što su muslimani klanjali sabah-namaz krenuli su na zidine Hajbera koji je bio izuzetno utvrđen, kao što kaže Allah Y : *"Oni vas nikada neće napasti, niti će se boriti protiv vas svi zajedno,*

¹¹ Oni u svojoj akidi ne vjeruju u Sudnji dan, neki od njih kažu da vjeruju, ali samo u Džennet, tj. da nema Džehennema.

osim iz utvrda."¹² Ovo je zbog toga što Allah Ikaže za njih: *"Oni žele da žive hiljadu godina..."* I ovo je radi toga što oni vole dunjaluk.

Kada su židovi ujutro vidjeli muslimansku vojsku počeli su da bježe i viču: "Došla je vojska Muhammeda ." Tada je Poslanik ρ rekao: "Allahu ekber, bit će porušen Hajber, jer mi kada dođemo u dvorište jednog naroda nema hajra u tome narodu."

Allahov Poslanik ρ je izvršio opsadu Hajbera, a u toku opsade muslimansku zastavu je nosio Ebu Bekr r.a, i Allah I nije odmah dao da se židovi predaju, i u ovoj opsadi je poginulo nekoliko ashaba τ U jednom od dana opsade na Hajberu Allahov Poslanik ρ je okupio muslimansku vojsku i rekao: "Sutra ću zastavu dati čovjeku koji voli Allaha i Poslanika, i koga voli Allah i Poslanik." Pa su svi ashabi očekavali sutrašnji dan da vide ko će uzeti ovu veliku stvar, tj. zastavu. Također se prenosi od Omera ibn Hattaba τ koji kaže: "Podigao sam se na prste ne bi li me Allahov Poslanik ρ vidio da mi dâ zastavu." Međutim, Allahov Poslanik ρ je upitao za Aliju ibn Ebi Taliba r.a, pa su ashabi τ rekli da ga boli oko, pa je Poslanik rekao: "Dovedite mi ga!" Allahov Poslanik ρ je pljunuo u njegovo oko koje ga je bolilo, a zatim protrljao i vid mu se vratio, kao što je i bio. Nakon toga Poslanik ρ mu je dao zastavu, pa ga je Alija τ upitao: "Do koje mjere ću se boriti sa njima?" Pa mu je Poslanik ρ rekao: "Naređeno mi je da se borim dok ne kažu la ilahe illallah." Također je Allahov Poslanik ρ oporučio Aliji τ da pozove židove u Islam.

I kada su muslimani počeli da osvajaju utvrde židovi su pali u ruke Allahovom Poslaniku ρ, te mu ponudili ugovor kojeg je Allahov Poslanik ρ prihvatio, ali im je i u ovom ugovoru postavio uvjete:

¹² Omer ibn Hattab je protjerao židove iz Hajbera u vremenu svog hilafeta, jer su oni ranili Abdullaha ibn Omera i ubili Abdullaha ibn Sehla. Međutim, Omer τ je ovo shvatio iz ovog ugovora, te je ovo bio povod da ih Omer τ protjera.

- 1) Da mogu ostati na svom posjedu, s tim što moraju muslimanima davati jedan dio prihoda sa zemljišta i plodova.
- 2) Da moraju izdvajati za izdržavanje zemljišta iz svoje imovine.
- 3) Njihov opstanak u Hajberu je u volji muslimana, pa ako muslimani vide da ih treba protjerati oni će to i učiniti.
- 4) Muslimani imaju pravo poslati čovjeka koji će procijeniti koliko ima hurmi na stablu i kojem će oni dati određeni iznos.
- 5) Također u ugovoru je potpisano da im pripada ono što deve njihove mogu ponijeti, a ono što ne mogu to ostaje muslimanima, s tim da ne smiju ništa sakriti, međutim, pokušali su sakriti miris od Huzej ibn Ahtaba, pa je Allahov Poslanik ρ rekao: "Malo je trajala bitka, a imetka je puno." Kada su našli židova koji je krio ovaj miris, Allahov Poslanik ρ ga je predao na ispitivanje jednom od ashaba r.a, pa ga je on udarao dok nije priznao.

Također je Allahov Poslanik ρ dao dio plijena Džaferu ibn Ebi Talibu τ koji se vratio iz Abesinije sa trideset pet ljudi i žena, i tom prilikom je Allahov Poslanik prekao: "Ne znam da li se više radujem oslobođanju Hajbera ili povratku Džafera ibn Ebi Taliba τ"

Što se tiče plijena kojeg je Poslanik ρ dao ashabima koji nisu učestvovali u ovoj bici, dobili su ga, ali uz dozvolu učesnika bitke.

- 6) Također je Allahov Poslanik ρ dao dio plijena ženama koje su učestvovala u Bici na Hajberu.

U toku Bitke na Hajberu desilo se nekoliko slučajeva. Prvi slučaj je sa Alijom ibn Ebi Talibom τ kome je u jednom momentu ispao štit kojim se štitio od udaraca židova, pa su nedaleko od njega bila vrata koja je on uzeo da mu posluže kao štit, te se branio vratima i udarao njima židove. Kada se završila ova bitka Alija τ je bacio ova vrata koja su uz veliku muku podigla osmorica ashaba.

Drugi slučaj se desio sa čovjekom koji je čuvao ovce od židova, a koji je naišao pokraj Allahovog Poslanika ρ i zatražio od njega da mu nešto objasni o islamu. Poslanik ρ mu objasni, pa je ovaj

čovjek upitao šta da uradi sa ovcima, Poslanik ρ mu reče da baci šaku prašine u oči ovaca i one će se vratiti svome vlasniku – uradio je to i primio islam, zatim se borio i preselio. Kada su ga donijeli Poslaniku ρ rekao je da je ušao u Džennet, a nije klanjao niti jedan namaz.

Treći slučaj je pokušaj trovanja Allahovog Poslanika ρ tako što je židovkinja, koja je pokušala da otruje Poslanika ρ, znala da Poslanik ρ voli plečku od ovce, te je stavila otrov u plečku. Sa Poslanikom ρ je bio ashab po imenu Bišr ibn el-Berra bin Ma'ur τ koji je, kad je pojeo komad mesa od ove ovce, preselio. Međutim, što se tiče Allahovog Poslanika ρ njega je plečka obavijestila da je otrovana čim ju je stavio u usta.

Allahov Poslanik ρ nije odmah ubio ovu židovkinju, ali kada je preselio ovaj ashab τ tad je Poslanik ρ naredio da je ubiju u znak odmazde. Kada su je upitali zašto je to uradila ona je rekla: "Ako bude Poslanik ona mu neće ništa naškoditi, a ako bude lažni poslanik bolje da ga se riješimo."

Što se tiče otrova koji je dospio u utrobu Allahovog Poslanika ρ, Allah I ga je zadržao sve dok Poslanik ρ nije završio svoju poslaničku misiju, i tek kada je završio sa poslanicom otrov je počeo da djeluje. Ovo je bio uzrok da je Allah I sastavio Poslaniku ρ šehadet sa stepenom poslanstva.

Četvrti slučaj se desio sa ashabom koji je imao imetak kod Kurejšija i rekao im: "Muslimani su poraženi." I ne samo da su poraženi, nego je i Muhammed ρ pao u ropstvo židova, pa kad je Ibn Abbas τ čuo ovu vijest noge su mu se zaledile od žalosti za Poslanikom ρ, međutim, ovaj ashab τ je došao do Abbasa τ i rekao mu da je Poslanik pživ i da je pobijedio židove, zatim je ovaj ashab τ uzeo svoj imetak od mušrika i pobjegao.

Jedna od mu'džiza Poslanika ρ koja se desila Selemi ibn Ekva τ koji je bio ranjen u stegno, pa je došao do Poslanika ρ koji mu je

tri puta potrao po rani, nakon toga mu je noga ozdravila kao da nije ni bila ranjena.

U Bici na Hajberu je u ropstvu bila i Safija ibn Hujeje, pa ju je Poslanik ρ oslobodio od ropstva te joj je to bio mehr da se uda za Poslanika ρ

Što tiče broja poginulih u ovoj Bici ima nekoliko predaja:

1. U jednoj predaji stoji da je u ovoj Bici poginulo devedeset tri židova.
2. U drugoj predaji od Muhammeda ibn Ishaka se kaže da je ubijeno dvadeset muslimana.
3. U trećoj predaji koju bilježi Imam Vakidi se kaže da je poginulo petnaest muslimana.

Što se tiče datuma ove Bitke ima više mišljenja:

1. Muhammed ibn Ishak smatra da se ova Bitka desila 7. H.g.
2. Imam Vakidi je mišljenja da se ova Bitka desila u rebiu-l-evelu ili seferu, također 7. H.g.
3. Imam Malik, rahimehullah, i imam ez-Zuhri su mišljenja da se ova Bitka desila u mjesecu muharremu, ali 6. H.g.

Razlog ovog razilaženja je zbog toga kako je ko počeo da računa Hidžru, pa oni koji su počeli da računaju Hidžru od muharrema koji je prethodio Hidžri na dva mjeseca i deset dana, rekli su da je bila 7. H.g., a oni koji su rekli da je Hidžra počela iza muharrema, rekli su da je Bitka bila 6. H.g. Ibn Hadžer, rahimehullah, navodi u Fethu-l-bariju da je ispravno mišljenje Muhammeda ibn Ishaka, tj. 7. H.g. u mjesecu muharremu.

Pouke bitke

- 1) Sunnet je da muslimani izvode vojne pohode ujutro, tj. nakon sabah-namaza, što se vidi iz primjera na Hajberu.
- 2) Da te ne može zaobići ono što ti Allah I odredi, pa makar bio i bolestan, što se vidi iz primjera sa Alijom ibn Ebi Talibom τ
- 3) Da je dozvoljena procjena plodova koji se nalaze na stablu, što se vidi iz dogovora kojeg su muslimani potpisali sa židovima.
- 4) Muslimanima je dozvoljeno da imaju istražni zatvor, što se vidi iz primjera židova koji je sakrio miris.
- 5) Što se tiče ratnog plijena – on pripada učesnicima Bitke i onima koji su direktno vezani za tu Bitku, a da svi sporedni moraju dobiti dozvolu od učesnika Bitke, tj. da oni halale nekom koji bude sporedni.
- 6) Dozvoljeno je dati pogrešne informacije nevjernicima u određenim situacijama, što se vidi iz primjera ashaba τ koji je mušricima dao pogrešne informacije.
- 7) Allahov Poslanik ρ je strogo zabranio uzimanje ratnog plijena prije nego što dođe do podjele, jer se desio slučaj da je jedan od ashaba uzeo ogrtač, pa je Poslanik ρ obavijestio ashabe τ kad je preselio da ga je vidio u Džehennemu u ogrtaču od Vatre.
- 8) Na Hajberu je Poslanik ρ zabranio da se jede meso domaćeg magarca, za razliku od divljeg.
- 9) Također je na Hajberu zabranjen brak koji se zove muta, jer je ashabima bilo dozvoljeno jedno vrijeme da imaju privremeni brak sa određenim mehrom i sa dogovorom o razvodu nakon isteka dogovora, Allahov Poslanik ρ je ovo potvrdio na Oprosnom hadždžu.
- 10) Allahov Poslanik ρ je zabranio da se jede meso mazge i životinja koje imaju kandže i očnjake.
- 11) Zabranjeno je da se ima odnos sa robinjama koje su trudne dok se ne porode.
- 12) Dozvoljeno je imamu da protjera zimije koje su pod njegovom kontrolom, kad on to bude htio, sa njihovih posjeda, kao što je slučaj Omera ibn Hattaba τ za vrijeme njegovog hilafeta.

13) Dozvoljeno je muslimanima da jedu hranu od židova i kršćana ako je ona sama po sebi halal.

14) Dozvoljeno je uzimati poklon od židova i kršćana.

Umra Poslanika ﷺ

Poslanik ﷺ je krenuo sa 2000 ashaba ﷺ prema Mekki 7.g.p.H. u mjesecu zu-l-ka'detu, noseći sa sobom oružje. Međutim, kada su došli u mjesto Jedžidž, koje je bilo na samoj granici Harema, ostavili su tu jedan dio oružja, osim sablji, a zatim su ušli u Mekku. Ovdje su trebali da provedu tri dana.

Kada su ušli u Harem Poslanik ﷺ im je naredio da otkriju svoje desno rame i pesnicu i da tokom tavafa oko Ka'be (tj. tokom činjenja umre) hodaju žurnije (tj. hod između trčanja i običnog hoda). Te je ovo isto Poslanik ﷺ naredio da učine na jednom mjestu između Saffe i Merve i ovo je postao sunnet (tj. sunnet mustehab) Allahovog Poslanika ﷺ za svakog onog ko čini hadždž i umru.

Poslanik ﷺ je ostao tri dana u Mekki nakon obavljene umre, s tim da su dvije grupe ulazile u Mekku, jer je jedna grupa čuvala oružje.

Zatim su Kurejšije poslali izaslanike da kažu Poslaniku da im je isteklo vrijeme nakon podne-namaza i da izađe Mekke. Allahov Poslanik ﷺ je izašao iz Mekke, a potom se oženio sa Mejmunom, radijallahu anha.

Bitka na Mu'ti

Ova Bitka se desila 8. godine po Hidžri. Povod ove Bitke je to što je kralj Gasan ubio izaslanika Allahovog Poslanika ﷺ, koji je nosio pismo vizantijskom kralju Heraklu. Poslanik ﷺ je krenuo sa 3000 ashaba da se osveti za ubistvo ovog muslimana.

U ovoj Bici su određeni emiri vojske, tako što je Poslanik ﷺ rekao: "Emir vam je Zejd ibn Haris ﷺ, pa ako on preseli onda je Džafer

ibn Ebi Talib r.a, pa ako i on preseli onda je Abdullah ibn Revaha ﷺ" Ovdje se navodi jedna predaja u kojoj se prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: "Ako i on preseli tad sebi izaberite emira."

Abdullah ibn Revaha ﷺ je zaplakao kada je krenuo u ovu Bitku, pa su ga upitali zašto plače, a on je rekao: "Tako mi Allaha, nije zbog dunjaluka, već plačem zbog toga što sam čuo riječi Allah Y: »I svako od vas će do njega stići!« (Merjem, 71. ajet)

Također se navodi da su rekli Abdullahu ibn Revahi r.a: "Allah vas sačuvao." Pa je rekao Abdullah r.a: "Ja molim Rahmana za oprost i jak udarac koji će prolići moju krv."

U ovoj Bici je učestvovalo dvije stotine hiljada vizantijskih boraca. Pa su ashabi r.a, kad su vidjeli ovoliki broj Vizantijaca, počeli da se dogovaraju šta da rade, a zatim je ustao Abdullah ibn Revaha r.a i rekao: "Jeste li vi došli da tražite šehdet? – Ja ne vidim ništa osim da se borimo da pobjedimo ili da preselimo."

U prvom naletu borbe poginuo je Zejd ibn Haris r.a, a zatim je od njega uzeo zastavu Džafer ibn Ebi Talib r.a, te mu je bila odsječena desna ruka, pa lijeva, a zatim je preselio. Džafer ibn Ebi Talib ﷺ je u ovoj Bici otpjevao stihove:

O kamo Dženneta da se približim lijepog
I hladnog pića,
Vizantijsima se približila kazna, Vizantijsima nevjernicima
pomiješanog porijekla
Na meni je obaveza da kad ih
sretnem da ih udaram

Također se u jednoj predaji navodi da je Džafera tudario jedan vizantijac, tako da ga je presjekao na dva dijela, pa su u jednom dijelu tijela našli trideset rana, u drugom isto toliko.¹³ Zatim je

¹³ Allahov Poslanik ﷺ je povodom ovoga slučaja obavijestio ashabe ﷺ da je Allah I zamijenio Džaferove dvije ruke sa dva krila u Džennetu, te da on sa njima leti kud hoće po Džennetu.

Abdullah ibn Revaha τ preuzeo zastavu od Džafera τ te je nastavio da se bori.

Kod Abdullaha je došao amidžić i donio mu malo mesa i Abdullah τ je počeo da jede, međutim, u tom trenutku čuo je zvuk ubijanja jednog muslimana, potom je rekao: "Zar se ovo dešava, a ja još živ." Zatim je krenuo na Vizantijce i tako preselio. Nakon šehadeta Abdullaha r.a, ashabi su počeli da razmišljaju koga da izaberu za emira vojske, pa su izabrali Halid ibn Velida τ

Allahov Poslanik ρ je obavijestio ashabe u Medini da su preselila ova trojica ashaba i da je Halid preuzeo vodstvo muslimanske vojske i rekao je da je Allah I dao pobjedu Halidu ibn Velidu τ

Halid ibn Velid τ je nadmudrio vizantijsku vojsku tako što je svoju vojsku, koja je bila na čelu, prebacio na začelje, a onu koja je bila na začelju prebacio je na čelo, tako da su Vizantijci pomislili da je muslimanima došla pomoć i nastala je panika u njihovoj vojsci.

U ovoj Bici je poginulo dosta vizantijskih vojnika, a u muslimanskoj vojsci je poginulo samo trinaest boraca, i Halid τ se uspio povući sa svojom vojskom.

U ovoj Bici je bilo ashaba τ koji su pobjegli sa bojnog polja, među njima je bio i Abdullah ibn Omer τ – Pobjegli su između Medine i Crvenog mora, jer su se bojali šta bi im se moglo desiti ako dođu pred Poslanika ρ, međutim, ipak su odlučili da se vrate u Medinu.

U jednoj predaji se navodi da je čitava muslimanska vojska pobjegla, što nije tačno. Kada su se vratili u Medinu rekli su Poslaniku ρ: "Mi smo pobjegli sa bojnog polja." Tad se Allahov Poslanik ρ nasmijao i rekao: "Ne, vi niste pobjegli, vi ste samo odstupili od jedne skupine u drugu skupinu koja će se ponovo boriti, a ta skupina sam ja."

Pouke ove bitke

1) Muslimanima je obaveza da pomognu svoju braću, te da muslimani moraju biti jedno tijelo.

2) Dozvoljeno je imenovati više emira i više vođa jedne grupe, ali po redoslijedu (tj. ako prvi preseli da ga zamijeni drugi itd).

3) Sunnet je da se muslimani međusobno savjetuju i dogovaraju.

4) Za vrijeme Poslanika ρ je bio dozvoljen idžtiḥad ashaba τ, što se vidi iz ove Bitke, s tim da Poslanik ρ ne bi dozvolio da se desi greška u idžtiḥadu.

5) Muslimani su u ovoj Bici stekli veliko iskustvo, jer su se prvi put susreli sa kršćanima.

6) Sunnet je da se, kad čovjek preseli, njegovoj porodici donese hrana, jer je njegova porodica u žalosti, što se vidi nakon pogibije Džafera ibn Ebi Taliba τ

Slanje pisama velikanima okolnih naroda

Poslanik ρ koristi potpis sporazuma na Hudejbiji za pozivanje u islam vladara susjednih naroda, šaljući im izaslanike.

Što se tiče datuma, u kojem je Poslanik ρ poslao izaslanike, ulema se razila:

1) Ibn Sad prenosi od svog šejha Vakidija, koji je bio imam u Siriji, da je ovo slanje izaslanika bilo u muharremu 7. g.p.H.

2) Et-Taberi u svom djelu Tarih et-Taberi spominje da se ovaj događaj desio u zu-l-hidždžetu 6. g.p.H.

3) Najispravnije mišljenje je od Ibn Ishaka, rahimehullah, da su izaslanici poslani između Poslanikovog ρ povratka sa Hudejbije (od muharrema 7. g.p.h) i njegove smrti.

Vladari koji su pozivani:

1) Nedžašija, vladar Abesinije, njega je otišao pozvati Amr ibn Umejje ed-Dameri τ On je pohvaljen od strane Allahovog Poslanika ρ, jer je bio od onih koji su se odazvali pozivu u islam.

U pismu kojeg je Poslanik ρ poslao pisalo je:

- "U ime Allaha Milostivog Samilosnog, od Muhammeda Allahovog Poslanika ρ, Nedžašiji kralju Abesinije.

Primi Islam, obavještavam te da je Allah jedino Božanstvo koje zaslužuje da se obožava. On je Vladar, el-Kuddus, el-Muhejmin, ... i svjedočim da je Isa sin Merjemin, ruh od Allaha i Njegova riječ."

Bilježe se predaje da je Nedžašija primio islam sa još 60 ljudi koje je poslao zajedno sa svojim sinom da bi se sreli sa Poslanikom ρ, međutim, doživjeli su brodolom koji nisu preživjeli.

Poslanik ρ je Nedžašiji u odsustvu klanjao dženazu, što je ujedno i dokaz u fikhu da je to ispravno, postoji mišljenje uleme da se to odnosi samo na velikane.

2) Vladar Perzije, njemu je Poslanik ρ poslao pismo posredstvom njegovog namjesnika u Bahreju.

Prenosi se od imama ez-Zuhrija, rahimehullah, da je rekao Sejid ibn Musejjib da misli da je ovaj vladar pocijepao pismo, pa je to došlo do Poslanika ρ, te je Poslanik puputio dovu Allahu I da pocijepa njegovo carstvo. Nakon što je pocijepao pismo taj je vladar naredio svom namjesniku u Jemenu da pošalje dva izaslanika Poslaniku ρ sa njegovim pismom. Pa kad su došli ti ljudi Poslaniku ρ, on im je rekao da mu dođu sutra. Kad su došli, rekao im je: "Vaš vladar je ubijen, moj Gospodar je ubio vašeg gospodara, tj. ubio ga je njegov sin."

Nakon što su se vratili i ispričali šta im se desilo i šta im je Poslanik ρ rekao, svi su namjesnici, koji su se tu našli, primili islam.

3) Herakle, car Vizantije. O ovom slučaju govori sedam hadisa Poslanika ρ, a koji se nalaze u Sahihu Buharije.

Bilježi se u Sahihu da je Ebu Sufjan r.a, kada je primio islam, obavijestio Ibn Abbasa τ da je Herakl, čuvši da se Kurejšijska karavana nalazi u Šamu, naredio da se pozovu, pa su se oni odazvali. Kad su došli Herakl je bio okružen svojim velikanima, pa je pozvao prevodioca te pitao: "Ko je od vas u najbližem rodu s ovim čovjekom, koji sebe smatra Poslanikom?"

Ebu Sufjan τ odgovori: "Pa, rekoh, ja sam mu najbliži." On reče: "Približite ga do mene i privedite njegove drugove, neka stoje njemu iza leđa." Zatim reče prevodiocu: "Ja ću ovoga ovdje (Ebu Sufjana) pitati za onog čovjeka (Resulullaha ρ), pa ako mi zataji istinu, neka oni reagiraju." Ebu Sufjan reče: "Tako mi Boga, da me nije sramota da od mene čuju laž, ja bih o njemu lagao."

Zatim Ebu Sufjan reče: "Prvo što me je upitao glasilo je: "Kakvog je porijekla?" Odgovorih mu: "On je uglednog porijekla."

Herakle: "Da li je ikad iko od vas, prije njega, govorio takve slične stvari?"

Ebu Sufjan: "Nije."

Herakle: "Je li neko od njegovih predaka bio kralj?"

Ebu Sufjan: "Ne."

Herakle: "Da li ga slijede ljudi od položaja ili siromašni?"

Ebu Sufjan: "Siromašni."

Herakle: "Da li se njihov broj povećava ili smanjuje?"

Ebu Sufjan: "Povećava."

Herakle: "Da li je iko od njih napustio njegovu vjeru iz srdžbe, nakon što ju je primio?"

Ebu Sufjan: "Nije."

Herakle: "Da li je prije toga bio lažov?"

Ebu Sufjan: "Nije."

Herakle: "A da li je vjerolomnik?"

Ebu Sufjan: "Nije, – ali otkako nismo s njim ne znamo šta sad radi (i više mi nije dozvolio da i jednu riječ dodam od sebe)."

Herakle: "Da li ste se borili protiv njega?"

Ebu Sufjan: "Jesmo."

Herakle: "Kako ste se borili?"

Ebu Sufjan: "Vodili smo međusobni rat, rat nadmetanja, nekad on pobijedi, a nekad mi."

Herakle: "Šta traži od vas?"

Ebu Sufjan: "Govori nam: Vjerujte samo jednog Boga, i pored Njega ne vjerujte u druga božanstva, napustite vjeru svojih djedova i očeva, naređuje nam da se Bogu molimo (da klanjamo),

da iskreno govorimo, da poštenu budemo, da rodbinske veze održavamo..."

A on reče prevodiocu: "Prevedi mu: pitao sam te kakvog je porijekla, pa si rekao da je uglednog porijekla. Pitao sam te da li je ikad iko od vas ovako govorio prije njega, pa si odgovorio da nije, pa sam pomislio da je neko prije njega nešto slično govorio, pomislio bih da čovjek oponaša druge. Pa sam te upitao da li su mu roditelji i djedovi bili vladari, pa si odgovorio da nisu, pa sam pomislio: da mu je neko od starine bio kralj, čovjek traži kraljevstvo. Pa sam te upitao da li ga optužujete da je prije toga bio lažov, pa si odgovorio da nije, a ja znam da on nije mogao biti iskren prema ljudima, a lagati na Boga. Pa sam te pitao da li su njegovi sljedbenici velikodostojnici ili običan narod, pa si odgovorio da je obični, nezaštićeni narod, a oni su sljedbenici svih poslanika, pa sam te pitao da li im se broj povećava ili smanjuje, a ti si odgovorio da se sljedbenici poslanika brojem povećavaju. Takvo je inače stanje s vjerom dok se Objava ne upotpuni. Pa sam te pitao da li neko od njegovih sljedbenika napusti njegovu vjeru iz mržnje prema njoj nakon što ju je primio, pa si odgovorio da ne, a tako se dešava kad ljudi vjeru prihvate srcem. Pa sam te pitao da li je vjerolomnik ili izdajnik, pa si rekao da nije, a također poslanici ne izdaju svoju vjeru. Pa sam te pitao šta naređuje od vjere, a ti si rekao, da vam naređuje da vjerujete Allaha i da uz Njega druga božanstva ne vjerujete, što znači da vam zabranjuje vjerovanje u kipove, a naređuje da obavljate namaz, dijelite sadaku, i čestitost, pa ako je to tako kako kažeš, on će brzo zavladati ovim područjem gdje sam ja. Ja sam znao da će on doći, ali nisam znao da je od vas (Arap). Kad bih znao da ću moći do njega doći, učinio bih sve da se sretnemo. Da sam uz njega, noge bih mu prao!"

Zatim je pozvao da mu pročitaju Resulullahovo pismo. Kad završi čitanje pisma, začuše se glasovi oko njega i narediše nam, pa iziđosmo. Ebu Sufjan reče: "Rekoh njegovim drugovima kad nas je izveo: Podržao je sina Ebu Kebša (pogrdan naziv za

Resulullahove p pretke). Boji se za svoju vlast." Bio sam tada tako čvrsto uvjeren u Resulullahov p uspjeh da sam i sâm osjetio da će i meni Allah I uliti islam u srce.

Ovako je pripovijedao Ebu Sufjan. On je spričao kakav je dojam na cara ostavilo to Poslanikovo p pismo. Dokaz za to su i skupocjeni radovi kojima je obdario Dihju ibn Hulejfa ibn el-Kelbija, donosioca Poslanikovog p pisma. Dobio je blaga i poklone, pa kad je Dihja bio u Hasmeju, u povratku za Medinu, napali su ga neki ljudi iz plemena Džizam i opljačkali ga u potpunosti. On dođe kod Resulullaha p i obavijesti ga, a Resulullah p posla Zejda ibn Harisa u Hasmej, koji se nalazi iza Vadi-l-Kura, i posla s njim pet stotina ljudi. Zejd izvrši napad na pleme Džizam i poubija mnoge, a zaplijeni blago i sablje. Zaplijenio je hiljadu deva i pet hiljada ovaca i zarobio stotinu žena i djece.

Između Resulullaha p i plemena Džizam bilo je uspostavljeno pomirenje, pa pohita Zejd ibn Rifa'at el-Džizami, jedan od poglavara tog plemena, da uloži prigovor Resulullahu p On i muškarci njegovog plemena bili su u islamu i pomogoše Dihji kad su ga napali na putu, a sada je molio za pleme Džizam oprost.

Resulullah p primi njegovu ispriku i naredi da se vrati plijen i roblje.

Većina historičara spominju ovaj vojni pohod prije Hudejbije, a to je greška, i to očita, jer slanje pisma caru bilo je poslije Hudejbije. Stoga kaže Ibn Kajjim da je ovaj pohod, bez sumnje, bio poslije Hudejbije.

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ
الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

«Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu, kad si nam
već na pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si, uistinu,
Onaj koji mnogo daruje » Ali Imran 8.

lektor: Abdulmedžid Nezo,...

obrada teksta: Abdurrahman Kalabić, Hamza Alagić...

šerijatska recenzija: prof. sa medrese Mus,ab ibn Umejr,

dizajn i štampa: AIO Linz